

GÖTEBORGS UNIVERSITET

HANDELSHÖGSKOLAN

Corporate social responsibility och resultatmanipulering

En kvantitativ studie om sambandet mellan corporate social responsibility och resultatmanipulering i svenska publika bolag

Kandidatuppsats i Redovisning FEG313

Externredovisning

Vårterminen 2020

Författare

Hanna Johansson

Klara Thorén

Handledare

Emmeli Runesson

Abstract

Degree in Business Administration, School of Business, Economics and Law at the University of Gothenburg, Bachelor Thesis, Accounting ST 20

Authors: Hanna Johansson and Klara Thorén

Supervisor: Emmeli Runesson

Title: Corporate Social Responsibility and Earnings Management - A quantitative study on the relationship between corporate social responsibility and earnings management in Swedish public companies

Background: The financial information and reporting from companies through annual reports is an established and regulated form of communication from companies to external stakeholders. Along with the financial information, there is also an interest in non-financial information as a reflection of CSR work. Hence, there is an interest in investigating the relationship between CSR and earnings management.

Purpose: The purpose of the study is to investigate if there is a relationship between CSR and earnings management in public Swedish companies.

Limitations: The study only concerns earnings management through accruals and therefore other types of earnings management are excluded. Furthermore, the study is limited to only consider Swedish public firms with available data in Capital IQ for the years 2010–2018

Methodology: The study was carried out through a quantitative method in which 403 firms were studied with data from the years 2010–2018. In order to detect earnings management, the modified Jones model was used and to determine the company's CSR a keyword analysis was used. To examine the hypothesis of the study a regression was performed.

Results and conclusions: The study has been able to demonstrate a negatively significant relationship between CSR and earnings management, which shows that more CSR reduces earnings management.

Future research: Further research regarding CSR and earnings management is appropriate as the model of the study does not result in a high level of explanation for the dependent variable. It is possible to extend the measurements of earnings management and CSR, and include other control variables.

Keywords: CSR, earnings management, discretionary accruals, the Modified Jones Model

Sammanfattning

Examensarbete i företagsekonomi, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet, Kandidatuppsats, Externredovisning VT 20

Författare: Hanna Johansson och Klara Thorén

Handledare: Emmeli Runesson

Titel: Corporate social responsibility och resultatmanipulering - En kvantitativ studie om sambandet mellan corporate social responsibility och resultatmanipulering i svenska publika bolag.

Bakgrund: Den finansiella informationen och rapporteringen från företag genom årsredovisningar är en etablerad och reglerad kommunikation från företag till externa intressenter. Tillsammans med den finansiella informationen finns nu även ett intresse för icke-finansiell information och Corporate social responsibility (CSR). Därav finns det ett intresse av att undersöka sambandet mellan CSR och resultatmanipulering (RM).

Syfte: Syftet med studien är att undersöka om det finns ett samband mellan CSR och RM för svenska publika företag.

Avgränsningar: Studien omfattar endast periodiseringsbaserad RM och andra former av RM exkluderas. Vidare har studien avgränsats till publika svenska bolag med tillgängliga data i Capital IQ för åren 2010–2018.

Metod: I studien användes en kvantitativ metod där 403 företag studerades med hjälp av data från åren 2010–2018. RM beräknades med hjälp av Jones modifierade modell och för beräkning av CSR användes en nyckelordsanalys. För att studera studiens hypotes utfördes en regression.

Resultat och slutsatser: Studien visar på ett signifikant negativt samband mellan CSR och RM, vilket visar på att mer CSR resulterar i mindre RM.

Förslag till fortsatt forskning: Fortsatt forskning med avseende på CSR och RM är möjlig då studiens empiriska modell inte resulterade i en hög förklaringsgrad för resultatmanipulering som beroende variabel. Förslag till framtida forskning är att utöka beräkningar för CSR och RM samt att inkludera andra kontrollvariabler.

Nyckelord: CSR, resultatmanipulering, periodiseringsbaserad resultatmanipulering, Jones modifierade modell

Förord

Inledningsvis vill vi rikta ett stort tack till alla som bidragit med råd och stöd under examensarbetet gång. Vi vill tacka vår handledare Emmeli Runesson för all hjälp och vägledning. Vi är även tacksamma för den konstruktiva kritik som vår seminariegrupp bidragit med.

Hanna Johansson

Klara Thorén

Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet
Göteborg, 2020

Innehåll

1 Inledning	6
1.1 Bakgrund.....	6
1.2 Problemdiskussion	7
1.3 Syfte	8
1.4 Avgränsningar.....	8
1.5 Bidrag.....	8
2 Referensram	9
2.1 CSR.....	9
2.1.1 CSR-pyramiden.....	9
2.1.2 Fler synsätt på CSR.....	10
2.1.3 Rapportering av CSR och hållbarhetsarbete	11
2.2 Resultatmanipulering	11
2.2.1 Typer av resultatmanipulering	12
2.3 Hypotesdiskussion	12
3 Metod	14
3.1 Metod för bedömning av CSR	14
3.1.1 Svagheter med metod.....	16
3.2 Metod för beräkning av resultatmanipulering.....	16
3.2.1 Jones modifierade modell	16
3.1.2 Kritik mot Jones modifierade modell	18
3.3 Datainsamling och bearbetning.....	18
3.4 Urval och bortfall av data	19
3.5 Empirisk modell.....	19
3.6 Kontrollvariabler.....	20
3.6.1 Storlek på företaget	20
3.6.2 Skuldsättningsgrad.....	20
3.6.3 Avkastning på totalt kapital	20
3.7 Hantering av data	20
4 Empiri och analys	22
4.1 Deskriptiv statistik	22
4.2 Korrelationstest	23
4.3 Regression för hypotestest	23

4.3.1 Test för multikollinearitet	24
5 Diskussion och slutsatser	25
5.1 Samband mellan CSR och RM	25
5.2 Studiens begränsningar	25
5.3 Förslag på framtida forskning	26
Källförteckning	27

1 Inledning

Kapitlet ger en introduktion till ämnet av studien tillsammans med en problemdiskussion avseende corporate social responsibility och förekomsten av resultatmanipulering. Problemdiskussionen mynnar ut i studiens syfte följt av en redogörelse för studiens avgränsningar och bidrag.

1.1 Bakgrund

Redovisningen och den finansiella rapporteringen har som syfte “...att ge information om ett företags finansiella ställning, finansiella resultat och kassaflöden, som är användbar för en rad olika kategorier av användare vid ekonomiska beslut.” (FAR Online, IAS 1.9). Redovisningen ska ge en så rättvisande bild som möjligt av företags ekonomiska substans och ekonomiska fenomenen samt verka som ett beslutsunderlag kring ekonomiska beslut för intressenter.

Den finansiella information som redovisas och rapporteras av företaget verkar för att minska informationsasymmetrin som finns mellan företaget och externa intressenter. Företagen har tillgång till all information internt och den information som förmedlas via redovisningen ska förse intressenter med information och på ett rättvisande sätt avspegla företagets verksamhet (Marton, Lundqvist & Pettersson, 2018).

När företag redovisar och kommunicerar sina resultat genom en årsredovisning så vill de förmedla en positiv bild av företaget med gynnsamma och stabila resultat. Ekonomichefer med ansvar för redovisningen prioriterar intäkter före kassaflödet med ett extra fokus på kortsiktiga resultatnivåer. Ekonomichefernas prioritering kan bero på att de vill nå eller överträffa mål baserade på intäktsnivåer och att bygga trovärdighet på kapitalmarknaden. Cheferna kan även vilja upprätthålla eller höja aktiekursen samt förbättra ledningsgruppens externa rykte och förmedla en bild av framtida tillväxt. Det kan även finnas ett starkt intresse av att jämna ut resultatet samt att undvika fluktuationer i resultatet. Ett jämnare resultat uppfattas som mindre riskabelt för investerare och ger även övriga externa intressenter en bild av en stabil verksamhet (Graham, Harvey & Rajgopal, 2005).

En företagsledning som vill eller känner att de måste förmedla en bild till externa intressenter av ett jämnt och högt resultat kan leda till manipulering av resultatet. Resultatmanipulering (RM) innebär att företag redovisar en felaktig bild av sin bakomliggande verksamhet och ekonomi genom användningen av redovisningsprinciper. Många redovisningsregler är principbaserade samt kräver en bedömning av företaget och genom RM kan företagsledningen dra nytta av hur dessa principer appliceras (Investopedia, 2019).

Som nämnts ovan finns det intresse från företagsledningen att visa på ett tillfredsställande och jämnt resultat och något mer som påverkar redovisningen är det ökade intresset av hållbarhet. Trycket från intressenter har resulterat i ett ökat engagemang i hållbarhet och Corporate social responsibility (CSR). I och med detta har även kraven på rapporteringen av icke-finansiell information ökat. I likhet med den finansiella rapportering ska även redovisningen av CSR-arbetet ge en rättvisande bild och företagen ska rapportera på ett sätt som speglar deras faktiska CSR-arbete. Enligt Huefner och Tschopp (2014) har rapporteringen om hållbarhet och icke-finansiell information i form av CSR växt fram över lång tid men är idag en viktig och bestående del av företags finansiella rapportering.

Hållbarhet och dess tre huvudsakliga komponenter, i form av social, ekonomisk samt miljömässig hållbarhet, är ett aktuellt ämne i dagens samhälle. Det syns på flertalet sätt genom exempelvis sociala miljörörelser, gröna obligationer och även inom externredovisningen genom initiativ samt lagstiftning kring hållbarhetsredovisning. År 2014 kom ett nytt direktiv från EU, Ds 2014:45, som kräver att större bolag ska rapportera icke-finansiell information. Det nya direktivet omfattar information gällande bland annat miljö samt frågor som rör medarbetare och socialt ansvar (PWC, 2016). Syftet med lagen är att stödja investerare, konsumenter och beslutsfattare i deras utvärdering av företagens icke-finansiella prestationer samt att uppmuntra dessa företag att utveckla ett ansvarsfullt förhållningssätt till företagande (European Commission, u.å). Både CSR och RM kopplar an till redovisning samt hur företag porträtterar sin verksamhet till intressenter, där båda syftar till att ge en rättvis och komplett bild av företagets verksamhet till dess intressenter.

1.2 Problemdiskussion

Externredovisningen och dess finansiella rapporter har som syfte att utgöra ett välfungerande beslutsunderlag för intressenter. Syftet är alltså att förmedla samt avspegla företagets ekonomiska fenomen och dess ekonomiska substans till externa parter. Förekomsten av RM påverkar de finansiella rapporterna och i slutändan de intressenter som är tänkta att använda de finansiella rapporterna som beslutsunderlag. Enligt Lev (2003) finns det flertalet incitament för ledningen att manipulera resultatet, däribland möjligheter till att ingå fördelaktiga kontrakt samt att behålla stöd från investerare och leverantörer. CSR har en positiv effekt på företagets rykte samtidigt som det bidrar till att öka intressenters tillfredsställelse. Det finns därmed även tydliga incitament för företagsledningen att förbättra och utöka CSR-arbetet (Orlitzky, Schmidt & Rynes, 2003). Tillsammans med den ökade medvetenheten samt det ökade kravet på hållbarhetsredovisning finns det intresse av att undersöka om det finns ett samband mellan CSR-arbete och manipulering av den finansiella redovisningen. Detta leder fram till följande frågeställning:

Har CSR-arbete en påverkan på förekomsten av resultatmanipulering?

1.3 Syfte

Den finansiella rapporteringen tillsammans med RM har länge varit etablerat hos företag samt dess intressenter och rapporteringen av CSR-arbete har över tid fått en allt större betydelse. Syftet med studien är att undersöka om det finns ett samband mellan CSR och RM samt hur ett aktivt CSR-arbete påverkar förekomsten av resultatmanipulering.

1.4 Avgränsningar

I studien sker avgränsning till publika svenska företag. För att bedöma hur aktiva företagens CSR-arbete är görs avgränsning till att se på hållbarhetsredovisningen som företagen presenterar i årsredovisningen, alternativt som en separat hållbarhetsrapport, för år 2018. Gällande avgränsningar relaterat till RM så behandlas enbart periodiseringsbaserade manipuleringar med fokus på företagens godtyckliga periodiseringar.

1.5 Bidrag

Resultatet i denna studie har möjlighet att bidra med en förståelse för relevansen och pålitligheten av företagsrapportering. Bidraget kan även innefattas av en ökad kunskap om RM och dess koppling till CSR för investerare och övriga intressenter. Resultatet i studien kan också bidra vid förändring av standarder och regleringar, främst rörande reglering av hållbarhetsredovisning och hur dessa förändringar förhåller sig till RM.

2 Referensram

Kapitlet inleds med en teoretisk redogörelse för CSR; vad det är och vilka incitament som finns för att arbeta med det. Vidare redogörs för begreppet RM; vad det är samt vilka olika typer som finns av det. Kapitlet avslutas med en hypotesdiskussion vilket leder fram till studiens hypotes.

2.1 CSR

Företag är en del av samhället och utgör en enhet som har stor påverkan och effekt på dess medborgare. Människor påverkas av företag genom de produkter samt tjänster som de tillverkar och levererar. Företagen påverkar även vad det gäller anställning och därmed bland annat arbetsvillkor, mänskliga rättigheter, hälsa och miljö. Det finns därför förväntningar om att företagen ska förstå den påverkan de har på både deras interna och externa miljö. Förståelsen innebär att företagen kan agera för att förhindra, hantera och mildra den negativa påverkan. Att uppfylla denna skyldighet är oftast känd som företagets sociala ansvar, CSR (European Commission, u.å.). Begreppet CSR är brett och innefattar många aspekter. Det är även ett begrepp som har flertalet olika tolkningar och definitioner, nedan presenteras några.

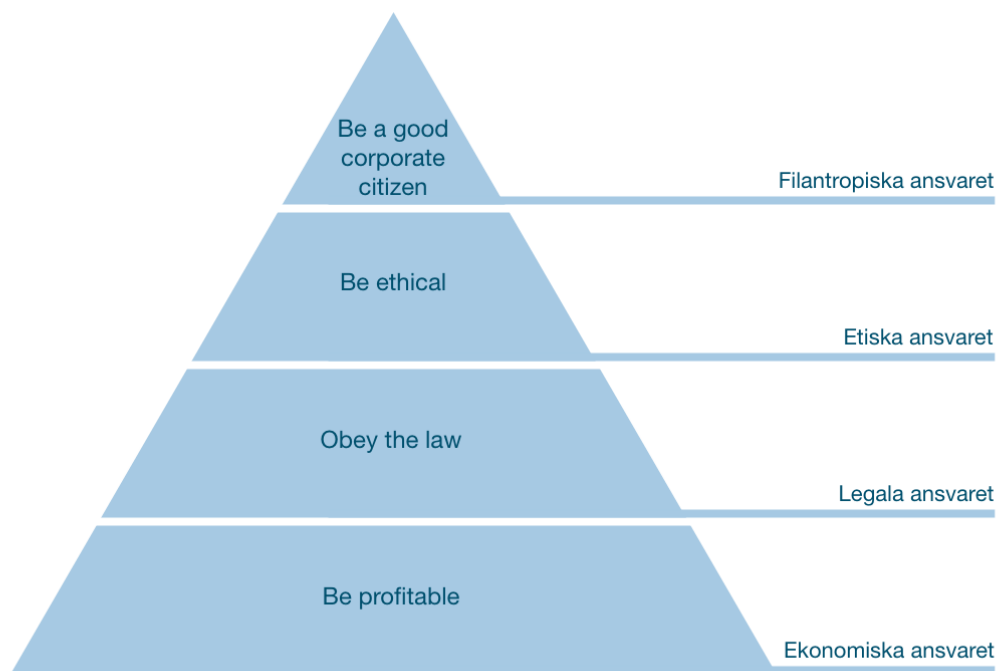
“CSR är det ansvar företag har för den påverkan man har i samhället där man verkar. CSR är en process att integrera mänskliga rättigheter, miljö, socialt ansvar, anti-korruption i strategi och verksamhet. Man ska se över, tänka innovativt och utveckla sin affärsmodell, sina produkter och tjänster. CSR kan i många fall också handla om att säkerställa att lagar efterlevs, t.ex. i områden med svaga styrsystem. Det finns också globala riktlinjer som ska godtas och efterföljas.” (CSR Sweden, u.å.).

“Det här är idén om att företag ska ta ansvar för hur de påverkar samhället ur både det ekonomiska, miljömässiga och sociala perspektivet.” (Ansvarsfullt Företagande, u.å.).

“By practicing corporate social responsibility, also called corporate citizenship, companies can be conscious of the kind of impact they are having on all aspects of society, including economic, social, and environmental.” (Investopedia, 2020).

2.1.1 CSR-pyramiden

Det finns fyra olika sociala ansvar som bygger upp och resulterar i det totala CSR-ansvaret. De fyra olika komponenterna är ekonomiskt, legalt, etiskt och filantropiskt som tillsammans kan framställas i en pyramid (Carroll, 1991).

Figur 1. Egen bearbetning av Carroll's CSR-pyramid (Carroll, 1991).

Ekonomiskt ansvar är pyramidens grund och alla andra ansvar som företagen har bygger på det ekonomiska ansvaret. För det ekonomiska ansvaret är det viktigt att arbeta på ett sätt som maximerar avkastning per aktie samt att arbeta för att vara så lönsam som möjligt. Det är även av vikt att bibehålla en konkurrenskraftig position och att ha en hög operativ effektivitet.

Det legala ansvaret är pyramidens nästa nivå och det innebär att de lagar samt regleringar som finns måste följas. Företagen förväntas därmed att producera varor och tjänster som minimum möter lagkraven. Det etiska ansvaret bygger på de normer, standarder och förväntningar som finns från konsumenter, anställda och samhället. Den tredje nivån i pyramiderna tar sitt ursprung i vad dessa externa intressenter anser är rättvist, etiskt och moraliskt. Det är av vikt att verka på ett sätt som är i linje med de förväntningar som finns kring etik och moral. På pyramidens topp finns det filantropiska ansvaret, som handlar om att företag är en del i samhället och förväntas bidra och vara en bra medborgare. Det kan innebära att företag engagerar sig i handlingar eller program som verkar för mänsklig välfärd. De aktiviteter som det filantropiska ansvaret resulterar i är önskvärda och väldigt uppskattade. Dock kan det argumenteras för att det filantropiska ansvaret inte är lika viktigt som de andra tre och är mer frivilligt (Carroll, 1991).

2.1.2 Fler synsätt på CSR

Triple bottom line är ett ramverk och ett alternativt sätt att se på samt att arbeta med CSR. Ramverket rekommenderar företag att fokusera på och att arbeta med sociala och miljömässiga aspekter i samma utsträckning som de arbetar med lönsamhet och vinst. "The

TBL posits that instead of one bottom line, there should be three: profit, people, and the planet.” (Investopedia, 2020). Idén är att företagen kan förvaltas på ett sätt som inte enbart tjänar ekonomiska fördelar, utan som också har en positiv påverkan på människor och planeten (Investopedia, 2020). Det finns även många som anser att företag enbart ska arbeta för att maximera avkastningen för aktieägarna. Resultatet gällande CSR blir då att CSR-aktiviteter som resulterar i ett ökat värde för aktieägarna ska genomföras och de aktiviteter som inte bidrar positivt till aktieägarnas avkastning skall inte genomföras. Vidare finns det strategier för att arbeta med CSR för att uppnå långsiktiga konkurrensfördelar och att CSR-arbete bidrar med en konkurrenskraft för att konkurrera på en marknad med andra företag (Garriga & Melé, 2004).

2.1.3 Rapportering av CSR och hållbarhetsarbete

EU presenterade år 2014 ett nytt direktiv, Ds 2014:45, som kräver att större bolag ska rapportera icke-finansiell information. Det ska rapporteras gällande bland annat miljö samt frågor som rör medarbetare och socialt ansvar. I Sverige har det tidigare funnits ett allmänt upplysningskrav med krav på att upplysa kring icke-finansiell information om det behövs för att förstå företagets ställning, resultat eller utveckling. Dessa krav kvarstår, men är nu kompletterade med en komplett hållbarhetsredovisning (PwC, 2016).

Informationen som företagen måste inkludera är rapporter om den policy de har med koppling till miljöskydd, socialt ansvar och behandling av anställda. Rapporteringen ska även innefatta beskrivning av policyn kopplat till respekt för mänskliga rättigheter, antikorrupcion och mutor samt mångfald i företagets styrelser gällande ålder, kön, utbildning och yrkesbakgrund. Kravet om att företagen ska inkludera den icke-finansiella informationen i årsredovisningen inträdde den 31 december 2016 (European Commission, u.å.). Det är möjligt att använda de riktlinjer som Global Reporting Initiative (GRI) tillhandahåller vid upprättande av hållbarhetsredovisningen. GRI är ett internationellt oberoende standardiseringsorgan som hjälper företag att spegla sin påverkan avseende klimatförändringar, korrupcion och mänskliga rättigheter (KPMG, u.å.).

2.2 Resultatmanipulering

Företag kan manipulera sitt resultat med syftet att till exempel förbättra eller jämna ut resultatet. Tidigare forskning har bevisat att det finns olika incitament för att manipulera resultat. Det finns ett flertal studier som visar på att förekomsten av RM är vanligare i företag med resultatbaserade bonusar. Ledningen i dessa företag gör bedömningar i redovisningen som leder till att deras personliga bonusar maximeras (Healy, 1985; Gaver, Gaver & Austin, 1995; Guidry, Leone, Rock 1999). Kasznik (1999) studerade chefers tendens att manipulera resultatet i riktning mot de prognoser som chefen hade gjort. Studien visade att RM främst förekom då cheferna hade överestimerat resultatet i prognosen och därför hade incitament att förbättra det.

2.2.1 Typer av resultatmanipulering

Kassaflödespåverkande och periodiseringsbaserad manipulering är de två huvudsakliga typerna av RM. Kassaflödespåverkande manipulering har, som namnet antyder en direkt påverkan på företagets kassaflöde. Det finns många olika exempel på manipulering som påverkar kassaflödet och två av dem är försäljning av tillgångar samt val av tidpunkt för investeringar. Periodiseringsbaserad manipulering påverkar inte företagets kassaflöde utan enbart de redovisade siffrorna. Ett exempel på denna typ av manipulering är då ett företag gör lägre avskrivningar än vad som kan anses vara motiverat (Roychowdhury, 2006).

Manipulering som grundar sig på periodiseringar kan i sin tur delas in i icke godtyckliga och godtyckliga periodiseringar. Enligt Healy (1985) är icke godtyckliga periodiseringar i enlighet med redovisningsstandarder samt regleringar och de bygger inte på uppskattningar eller bedömningar. Periodiseringar som är godtyckliga är däremot grundade på chefs bedömningar och möjliggör att resultatet kan manipuleras i önskad riktning (Healy 1985). Som nämnts i avgränsningar kommer denna studie enbart att behandla periodiseringsbaserade manipuleringar med fokus på företags godtyckliga periodiseringar.

2.3 Hypotesdiskussion

Det finns teorier samt tidigare studier som visar på ett positivt samband mellan RM och CSR. Ett positivt samband innebär att företag med större fokus på hållbarhetsarbete även har mer RM. Att arbeta aktivt med CSR har en positiv effekt på företagets rykte och det förbättrar intressenters inställning till företaget. Företaget kan genom rapportering om hållbarhetsarbete och de effekter som uppnås av arbetet skapa sig en mer positiv bild bland intressenter. (Orlitzky m.fl., 2003). Prior, Surroca och Tribó (2008) arbetar i sin studie efter hypotesen att en exekutiv chef som manipulerar resultatet även har större incitament att arbeta med CSR. Vid ett avslöjande om RM löper den ansvariga i ett sådant fall mindre risk att bli av med jobbet på grund av påtryckningar från intressenter. Resultaten av studien visar att hållbarhetsarbete ofta används som ett verktyg för att undvika negativa reaktioner samt övervakning av de intressenter som kan påverkas av RM. CSR gör det därmed möjligt för de ansvariga att fortsätta agera i sitt eget intresse (Prior m.fl., 2008). CSR-arbetet används i detta sammanhang som en sköld för att dölja RM. Metoden med att använda CSR som en slags sköld är dock mindre sannolik att vara framgångsrik i länder med starkt engagemang för CSR (Martínez-Ferrero, Banerjee & García-Sánchez, 2016).

Sverige är ett land med höga nivåer av CSR-rapportering samt ett starkt engagemang för CSR (KPMG, 2017). Med utgångspunkt i en mer reglerad förhållning till hållbarhet för företag har tidigare forskning gjorts på sambandet mellan CSR genom hållbarhetsarbete och RM. Det finns även teorier kring att företag som arbetar mer aktivt med CSR har mindre RM. Enligt Kim, Park och Wier (2012) är socialt ansvarsfulla företag mindre benägna att manipulera resultatet på grund av ledningens moral och etik. I dessa företag finns det istället incitament för att presentera finansiella rapporter av högre kvalitet. De studerade företagen i denna studie omfattas av att Sverige är ett land med höga nivåer av CSR gällande rapportering samt

engagemang och därmed är sannolikheten mindre för att CSR används som en sköld. Utifrån tidigare forskning och studiens förutsättningar har följande hypotes formulerats.

Hypotes: Företag med mer CSR-arbete manipulerar sina resultat i mindre uträkning.

3 Metod

I kapitlet redogörs det för den metod som används i studien. Kapitlet inleds med en översikt över hur CSR bedöms och svagheter kring metoden. Vidare beskrivs modellen för beräkning av RM samt en fördjupning av använd modell och kritik mot den. Kapitlet fortsätter med datainsamling samt urval och bortfall tillsammans med den empiriska modellen samt en beskrivning av valda kontrollvariabler. Avslutningsvis redogörs det för hantering av data och de statistiska modellerna.

3.1 Metod för bedömning av CSR

Bedömning av företags CSR-arbete kan göras på flertalet sätt och det finns inte en modell som är standard för bedömning av CSR. I tidigare forskning av Guthrie och Farneti (2008) har CSR bedömts utifrån antal sidor i företagets årsredovisning som inkluderar information om CSR, men Gamerschlag, Möller och Verbeeten (2010) menar i sin studie att en nyckelordsanalys ger en mer rättvis bild av företagets CSR-arbete. För att bedöma CSR-arbete i denna studie användes därav en nyckelordsanalys. Nyckelordsanalysen baserades på den redovisning som företagen hade publicerat och den hämtades från respektive företags hemsida. I likhet med tidigare studie utfördes nyckelordsanalysen på den separata hållbarhetsrapporten, och i de fall där en sådan inte hade publicerats utfördes analysen på årsredovisningen som helhet (Idowu och Towler 2004). Hållbarhetsrapporterna alternativt årsredovisningarna från respektive företag inhämtades för verksamhetsåret 2018. Gamerschlag m.fl. (2010) har härlett 32 nyckelord från GRI-riktlinjerna och visar på att nyckelorden indikerar meningsfull CSR. Nedan återfinns de miljömässiga nyckelorden i tabell 1 och de sociala nyckelorden i tabell 2 med den svenska översättningen av orden till vänster och det ursprungliga engelska begreppet till höger.

Tabell 1 Miljömässiga nyckelord

Svenska	Engelska
Återvunnen	Recycled
Energiförbrukning	Energy consumption
Biodiversitet	Biodiversity
Utsläpp	Emissions
Flytande avfallsprodukt	Effluents
Avfall	Waste
Spill	Spills
Miljömässig påverkan	Environmental impacts

Tabell 2 Sociala nyckelord

Svenska	Engelska
Anställning	Employment
Personalomsättning	Employee turnover
Kollektivavtal	Collective agreements
Arbetshälsa	Occupational health
Arbets säkerhet	Occupational safety
Utbildning / Träning	Training
Mångfald	Diversity
Jämställdhet	Equal opportunities
Mänskliga rättigheter	Human rights
Diskriminering	Discrimination
Föreningsfrihet	Freedom of association
Barnarbete	Child labor
Tvångsarbete	Forced labor
Obligatoriskt arbete	Compulsory labor
Samhälle	Community
Korruption	Corruption
Socialpolitik	Public policy
Överensstämmelse	Compliance
Böter	Fines
Sanktioner	Sanctions
Produktansvar	Product responsibility
Kundhälsa	Customer health
Kundsäkerhet	Customer safety

Nyckelorden är kärnindikatorer i GRI:s ramverk vilket innebär att dessa upplysningar är relevanta för de flesta företag och för de flesta intressenter. GRI-riktlinjerna inkluderar miljö, sociala och ekonomiska aspekter av hållbarhet. På grund av den obligatoriska karaktären av finansiella upplysningar har fokus lagts på miljömässiga och sociala aspekter för nyckelorden för CSR (Gamerschlag m.fl., 2010).

Vid nyckelordsanalysen söktes det efter orden på svenska respektive engelska i sin ursprungsform, så som det är skrivet i tabellerna ovan, men även böjningar av ordet eller sammansatta ord tilläts. Som ett exempel för att bringa förståelse kring en möjlig sådan böjning så finns begreppet "miljömässig påverkan" som ett nyckelord och vid analysen

utgicks det från stammen “miljö” vilket medförde möjliga träffar på ord såsom “miljöfarlig” samt “miljön”.

3.1.1 Svagheter med metod

Genom den valda metoden har annan potentiell tillgänglig information kring ett företags CSR-arbete inte tagits i beaktning och det har därmed inte påverkat bedömningen av CSR-arbete. Företagen kan redovisa ett resultat för CSR som inte speglar det faktiska arbetet som sker i företagen, utan enbart de enskilda företagens porträttering av CSR-arbetet. Att enbart se till publicerade årsredovisningar och hållbarhetsrapporter för att bedöma CSR-arbete blir alltså en förenkling. En svaghet med metoden är därför att det finns risk för att redovisningen inte speglar det faktiska CSR-arbetet.

Ytterligare en svaghet med metoden är de valda nyckelorden. De 32 nyckelorden är tagna från GRI:s riktlinjer och är relevanta för många företag, men företagen kan ha valt att i sin redovisning använda sig av andra ord och formuleringar för att uttrycka samma innehåll. Det finns även en risk för att företagen är medvetna om att nyckelorden är centrala i GRI:s riktlinjer och därmed väljer att ta med dem för att i en större utsträckning koppla an till riktlinjerna. I det senare fallet kan resultatet därför bli missvisande och ge ett bättre resultat för företagets CSR jämfört med deras faktiska CSR-arbete. Nyckelorden är ursprungligen på engelska och eftersom en svensk översättning har gjorts kan det även ge ett missvisande resultat.

3.2 Metod för beräkning av resultatmanipulering

Det finns flera olika beprövade modeller för att mäta ett företags andel av periodiseringsbaserade manipuleringar. Som tidigare har nämnts är de godtyckliga periodiseringarna föremål för chefers bedömningar och de anses därmed fungera som en riktlinje för ett företags andel av RM (Bartov, Gul & Tsui, 2000). Jones (1991) modell är en välbeprövad modell som delar upp de totala periodiseringarna i godtyckliga och icke godtyckliga. Det har gjorts flera utvecklingar av Jones modell och den så kallade Jones modifierade modell är en av de mest använda. Bartov, Givoly och Hayn (2002) testar i sin studie flertalet modeller för godtyckliga periodiseringar och kommer fram till att Jones modifierade modell är den mest effektiva modellen. Med anledning av ovan studier används Jones modifierade modell för att mäta företags RM i denna studie.

3.2.1 Jones modifierade modell

Jones modifierade modell är en utveckling av Jones modell där fordringar inkluderas för att mäta de godtyckliga periodiseringarna. Studien argumenterar för att det är enklare att manipulera periodiseringar på kreditförsäljningar jämfört med kontantförsäljningar och att fordringar därmed är en viktig komponent i modellen (Dechow, Sloan & Sweeney 1995). För att beräkna RM med Jones modifierade modell delas processen upp i fyra olika steg. I det sista steget beräknas de godtyckliga periodiseringarna, som likställs med företagets RM. De godtyckliga periodiseringarna kan anta både positiva och negativa värden, vilka motsvarar

RM som ökar respektive minskar resultatet. Vidare i studien används det absoluta värdet av de godtyckliga periodiseringarna då det huvudsakliga fokuset i studien är om RM förekommer och inte huruvida den är positiv eller negativ. Enligt Jones (1991) innebär ett högre absolut värde för de godtyckliga periodiseringarna att utövandet av RM sker i högre grad.

I steg ett i Jones modifierade modell beräknas de totala periodiseringarna utifrån data från företagens finansiella rapportering enligt formeln nedan (Dechow m.fl., 1995).

$$TP_t = \frac{(\Delta OT_t - \Delta KS_t - \Delta LM_t + \Delta SKS_t - A_t)}{T_{t-1}}$$

TP = Totala tillgångar

ΔOT = Förändring i omsättningstillgångar

ΔKS = Förändring i kortfristiga skulder

ΔLM = Förändring i likvida medel

ΔSKS = Förändring i skulder inkluderade i kortfristiga skulder

A = Kostnad för avskrivningar

t = tidpunkt eller period

I steg två skattas de branschspecifika parametrarna, α_1 , α_2 och α_3 , vilka krävs i uträkningen av de icke godtyckliga periodiseringarna. Genom nedanstående ekvation skattas de branschspecifika parametrarna genom en minstakvadrat-regression i STATA (Dechow m.fl., 1995; Jones, 1991).

$$TP_t = \alpha_1 \left(\frac{1}{T_{t-1}} \right) + \alpha_2 (\Delta O_t) + \alpha_3 (MAT_t) + \varepsilon_t$$

TP = Totala periodiseringar

T = Totala tillgångar

ΔO = Förändring i nettoomsättning

MAT = Materiella anläggningstillgångar, brutto

α = branschspecifika parametrar

t = tidpunkt eller period

Det tredje steget går ut på att beräkna de icke-godtyckliga periodiseringarna. Regressionerna delas i detta steg upp branschvis vilket innebär att det genomförs en regression för varje bransch (Dechow m.fl., 1995).

$$IGP_t = \alpha_1 \left(\frac{1}{T_{t-1}} \right) + \alpha_2 \left(\frac{\Delta O_t - \Delta F_t}{T_{t-1}} \right) + \alpha_3 \left(\frac{MAT_t}{T_{t-1}} \right)$$

IGP = Icke-godtyckliga periodiseringar

T = Totala tillgångar

ΔO = Förändring i nettoomsättning

ΔF = Förändring i fordringar, netto

MAT = Materiella anläggningstillgångar, brutto

α = branschspecifika parametrar

t = tidpunkt eller period

Avslutningsvis beräknas de godtyckliga periodiseringarna i steg fyra genom att subtrahera de totala periodiseringarna med de icke-godtyckliga (Dechow m.fl., 1995).

$$GP_t = TP_t - IGP_t$$

3.2.2 Kritik mot Jones modifierade modell

Jones modifierade modell beräknar enbart periodiseringsbaserad RM och beaktar inte eventuell förekomst av övriga tillvägagångssätt, såsom kassaflödespåverkande manipulering. Ytterligare en begränsning med modellen är att den inte korrekt kan bedöma finansiella institut såsom banker och försäkringsbolag. Anledningen till det är att det är en bransch som är hårt reglerade och där redovisningsregler skiljer sig från andra branscher (Gunny, 2010). Dechow m.fl. (1995) menar att det finns brister i Jones modifierade modell eftersom de godtyckliga periodiseringarna, som räknas fram i modellen, inte säkerställer att RM förekommer i de undersökta bolagen. Den bakomliggande orsaken till kritiken är att modellen kan ge ett missvisande resultat för företag med extrem ekonomisk utveckling. Trots denna kritik menar författarna att modellen fortfarande resulterar i ett bättre mått för att mäta förekomsten av RM än föregående presenterade och använda modeller (Dechow m.fl. 1995).

3.3 Datainsamling och bearbetning

Huvudparten av studiens data för finansiella värden hämtades från databasen Capital IQ och var sekundärdata för perioden 2010–2018. Data för variabeln; *skulder inkluderade i kortfristiga skulder* saknades för flertalet observationer och hämtades därför istället från databasen Datastream vid ett senare tillfälle. Vidare beräknades RM i programmet STATA utifrån en kod för Jones modifierade modell. Vid ett senare insamlingstillfälle hämtades informationen för de valda kontrollvariablerna i studien från Capital IQ.

Insamling av data för att bedöma CSR gjordes från de offentligt publicerade årsredovisningarna eller hållbarhetsredovisningarna från respektive företags hemsida. Den text som hämtades från företagen och som bestod av deras hållbarhetsredovisning användes

sedan som grund för en nyckelordsanalys. Den data som sammanställdes för CSR tillsammans med den för RM användes sedan i den slutgiltiga regressionen tillsammans med kontrollvariablerna för att undersöka relationen mellan dem.

3.4 Urval och bortfall av data

Studiens primära urval bestod av alla publika företag i Sverige per den 22 april 2020. Detta urval resulterade i 894 företag och 5370 företagsobservationer för undersökningsperioden 2010–2018. För att kunna beräkna eventuell förekomst av RM och sambandet mellan CSR krävdes fullständig information för samtliga studerade år. Detta medförde att företag med inkomplett information klassificerades som bortfall i studien och rensades bort. Ur denna sammanställning har banker och försäkringsbolag exkluderats till följd av att det är branscher som är hårt reglerade och där redovisningsregler skiljer sig från andra industrier och branscher (Gunny, 2010).

Urvalet och bortfallet för bedömning av CSR baserades på vilka företag som enligt ovan urval och bortfall blev kvar och därmed hade fullständiga data för RM. Det resulterade i 525 företag som CSR-bedömningen genom nyckelordsanalysen utfördes på. Det slutgiltiga antalet företag i studien blev 403. Bortfallet från de ursprungliga 525 företagen berodde på att 40 av dem hade brutet räkenskapsår och 82 av dem hade redovisningar som inte var möjliga att extrahera till nyckelordsanalysen.

3.5 Empirisk modell

Följande modell användes för att se på sambandet mellan CSR-arbete och RM.

$$RM = \beta_0 + \beta_1 \ln CSR + \beta_2 Strl + \beta_3 SG + \beta_4 R_T + \varepsilon$$

RM = Resultatmanipulering i form av det absoluta värdet av godtyckliga periodiseringar

lnCSR = CSR-arbete mätt som den naturliga logaritmen av resultatet i nyckelordsanalysen

Strl = Storlek, naturliga logaritmen av totala tillgångar

SG = Skuldsättningsgrad, totala skulder dividerat med totala tillgångar

R_T = Avkastningen på totalt kapital, resultat före finansiella kostnader dividerat med totalt kapital

I enlighet med tidigare studier som har studerat sambandet mellan CSR-arbete och RM används RM som beroende variabel (Gras-Gil m.fl., 2016; Kim m.fl., 2012).

3.6 Kontrollvariabler

3.6.1 Storlek på företaget

Storleken på företaget är en variabel som ofta används både i studier kring CSR (Prior m.fl., 2008) och RM (Roychowdhury, 2006). Större företag kontrolleras hårdare genom revision och mindre företag antas därför ha sämre redovisningskvalitet (Dechow och Dichev, 2002). I likhet med Kim m.fl. (2012) och Prior m.fl. (2008) beräknas storleken som den naturliga logaritmen av totala tillgångar.

3.6.2 Skuldsättningsgrad

Det finns ett flertal studier som använder skuldsättningsgrad som kontrollvariabel då det finns ett samband mellan skuldsättningsgrad och RM (Jelinek, 2007; Prior m.fl., 2008; Kim m.fl., 2012). Företag med en högre skuldsättningsgrad vill uppvisa bättre finansiella resultat vilket ger incitament för att manipulera resultatet (Gras-Gil, Manzano & Fernández, 2016). Skuldsättningsgraden mäts som totala skulder dividerat med totala tillgångar.

3.6.3 Avkastning på totalt kapital

Avkastning på totalt kapital är ett mått för att mäta företagets finansiella prestation. Denna kontrollvariabel har använts i flertalet tidigare studier och företag med en lägre avkastning på tillgångar har incitament till RM (Kothari m.fl., 2005). Studier visar även på att det finns ett samband mellan CSR och avkastning på totalt kapital. Resultat från studien visar att företags rapporterade CSR-arbete har en positiv inverkan på avkastningen på totalt kapital (Matuszakal & Rózańska, 2017). Avkastning på totalt kapital mäts som resultat före finansiella tillgångar dividerat med totalt kapital.

3.7 Hantering av data

En winsorization av samtliga variabler i den empiriska modellen gjordes till en början för att begränsa förekomsten av extremvärden. I likhet med tidigare studier om resultatmanipulering gjordes winsorizationen på en 1% och 99% nivå (Kim m.fl., 2012; Kothari m.fl., 2005). Vidare skapades ytterligare en CSR-variabel för det logaritmerade värdet av resultatet i nyckelordsanalysen med anledning av att få en bättre normalfördelning (Gras-Gil m.fl., 2016). Som ett förberedande steg inför regressionsanalysen togs den deskriptiva statistiken fram för samtliga variabler i den empiriska modellen. Den deskriptiva statistiken inkluderade antal observationer, medelvärde, standardavvikelse samt minimum- och maximumvärde för variablerna.

Ett korrelationstest utfördes för att undersöka om det fanns någon korrelation mellan variablerna. Utifrån korrelationstestet går det även att utröna om det finns risk för kollinearitet. Kollinearitet innebär att två oberoende variabler samvarierar med varandra, vilket försvårar tolkningen av de oberoende variabelernas effekt på den beroende variabeln. En korrelation över 0,90 anses generellt som hög korrelation vilket således kan indikera på

kollinearitet. Dock kan det finnas multikollinearitet även då korrelationstester inte visar på höga korrelationsvärden. Med multikollinearitet menas att tre eller fler oberoende variabler korrelerar med varandra. Effekten av multikollinearitet blir att möjligheten att signifikant kunna visa att de oberoende variablerna har en faktisk effekt på den beroende variabeln minskar. Av den anledningen är det motiverat att utföra ytterligare test för multikollinearitet även i de fall variablerna inte visar på hög korrelation. VIF-test testar de oberoende variablernas korrelation mellan varandra för att se om variablerna lider av multikollinearitet. För att bedöma om det finns multikollinearitet används vanligen en gräns där variablerna högst får uppvisa ett VIF-tal på tio och då talet är mindre än tio så anses det inte finnas multikollinearitet (Hair, Black, Babin & Anderson, 2014).

Regressionsanalysen används för att undersöka korrelationen mellan den oberoende variabeln och den beroenden tillsammans med kontrollvariabler. För studiens regressionsanalys så syftar den till att undersöka korrelationen mellan den oberoende variabeln CSR och den beroende variabeln RM. Korrelationen mellan RM och CSR analyseras i studien med en linjär regressionsanalys. Den linjära regressionsanalysen valdes då ett linjärt samband mellan RM och CSR tidigare observerats och vi utgår därmed från att ett liknande samband även kan identifieras för svenska börsbolag (Kim m.fl., 2012). Sambandet, och därmed om RM som beroende variabel påverkas av förändringar i CSR, kan utläsas ur regressionsanalysen. Efter genomförd regression utfördes ett VIF-test för att kontrollera om det förekom multikollinearitet.

Vid tidigare studier och statistiska undersökningar är en signifikansnivå på 0,05 vanligt förekommande, vilket motsvarar konfidensintervallet 95% (Bassen, Busch & Friede, 2015). Den valda signifikansnivån på 0,05 används genom hela studien vid både korrelationstest och regressionsanalys.

4 Empiri och analys

I kapitlet redogörs för studiens empiri tillsammans med en analys av resultaten. Kapitlet inleds med en redogörelse och analys av den deskriptiva statistiken följt av en korrelationsanalys. Kapitlet avslutas med regressionsanalysen och testet för multikollinearitet.

4.1 Deskriptiv statistik

I tabell 3 presenteras den deskriptiva statistiken för variablerna. Medelvärdet för RM, som mäts som de absoluta godtyckliga periodiseringarna, är 3,4% vilket är något lägre jämfört med tidigare studier (Gras-Gil m.fl., 2016; Pior m.fl., 2008). Skillnaden i resultatet skulle kunna förklaras med att studierna utförts på olika marknader samt att studien är genomförd under en senare tidsperiod. Skillnaden mellan minimum och maximum för RM och även standardavvikelsen tyder på att förekomsten av RM varierar för olika företag.

Medelvärdet för CSR, som grundar sig på nyckelordsanalysen, är 171,3 vilket är något högre jämfört med för Gamerschlag m.fl. (2010). Spridningen av antal ord är även större jämfört med tidigare nämnd studie. Skillnaden i resultatet kan bero på att hållbarhetsredovisningen har förbättrats under de år som skiljer mellan studierna, vilket skulle stämma bra överens med utvecklingen i samhället i stort kring hållbarhet. Införandet av EU-direktivet, Ds 2014:45, gällande rapportering av icke-finansiell information är ytterligare en möjlig orsak till att resultatet i nyckelordsanalysen är högre i denna studie. Gällande kontrollvariablerna har storlek, uttryckt som den naturliga logaritmen av totala tillgångar, ett medelvärde på 6,2%, skuldsättningsgradens medelvärde uppgår till 47,6% och avkastningen på totalt kapital är -6,6%.

Tabell 3 Deskriptiv statistik

Variabler	Antal	Medelvärde	Standard- avvikelse	Minimum	Maximum
RM	409	0,034	0,113	0,0001	0,878
CSR	409	171,3	191,1	0	931
lnCSR	404	4,565	1,188	1,386	6,836
Strl	408	0,062	0,025	0,015	0,120
SG	409	0,476	0,250	0,048	1,400
R _T	409	-0,066	0,199	-0,784	0,240

Deskriptiv statistik för studiens variabler. För definition av variabler se avsnitt 3.5.

4.2 Korrelationstest

Tabell 4 visar resultatet för korrelationstesterna och inkluderar både Pearsons och Spearmans resultat för korrelation. Testerna visar korrelationen samtliga variabler för de 403 observationerna som ingår i regressionsanalysen. Övre högra delen visar resultatet från Pearsons korrelationstest och den nedre vänstra visar Spearmans korrelationstest. Resultatet visar på en hög positiv korrelation, högre än 0,5, mellan de två CSR-variablerna. Det är ett väntat resultat eftersom det är samma variabel som är logaritmerad och till följd av det inkluderas endast den logaritmerade CSR-variabeln i regressionsanalysen och den empiriska modellen i studien. Korrelationen mellan de båda CSR-variablerna och RM är likt tidigare studier negativ och visar på en negativ korrelation mellan CSR och RM som är statistiskt signifikant på en 5% nivå (Gras-Gil m.fl., 2016). För samtliga korrelationskoefficienterna för de oberoende variablerna så identifieras inte en korrelation som överstiger 0,9 vilket således indikerar på en låg risk för kollinearitet (Hair, Black, Babin & Anderson, 2014).

Tabell 4 Korrelationstester

Variabler	RM	CSR	lnCSR	Strl	SG	R _T
RM		-0,148*	-0,245*	-0,199*	-0,094	-0,079
CSR	-0,175*		0,821*	0,721*	0,243*	0,329*
lnCSR	-0,175*	1,000*		0,697*	0,263*	0,363*
Strl	-0,227*	0,731*	0,731*		0,253*	0,595*
SG	-0,092	0,298*	0,298*	0,309*		0,054
R _T	-0,140*	0,422*	0,422*	0,625*	0,172*	

Övre högra delen visar Pearsons korrelationskoefficienter, nedre vänstra delen visar Spearmans korrelationskoefficienter. För definition av variabler se avsnitt 3.5. *Korrelationer med en signifikansnivå på 5%.

4.3 Regression för hypotestest

Tabell 5 presenterar resultatet för regressionen som testar studiens hypotes, *företag med mer CSR-arbete manipulerar sina resultat i mindre uträkning*. Det resultat som nås och presenteras nedan stämmer överens med hypotesen. Regressionen visar på ett negativt samband mellan CSR och RM med en signifikansnivå under 5%. Resultatet ger därmed starka bevis för att företag med mer CSR-arbete i mindre uträkning manipulerar sina resultat. Detta resultat stämmer överens med resultat från studien utförd av Kim m.fl. (2012). Resultaten av studien motsäger dock det resultat som Orlitzky m.fl. (2003) presenterar och som visar på ett positivt samband mellan CSR och RM. Anledningen till att studiernas resultat går isär kan bero på flertalet parametrar, såsom hur studierna har bedömt samt beräknat både CSR och RM. Ytterligare en möjlig orsak är att studierna har gjorts i olika länder eftersom nivåer av CSR-arbete, till följd av både regleringar samt engagemang, skiljer sig åt.

Samtliga kontrollvariabler har en signifikansnivå som överstiger 5% och det går därmed inte att fastställa ett samband mellan dem och den beroende variabeln RM. Förklaringsgraden, R^2 uppgår till 6,4% och den justerade förklaringsgraden, justerad R^2 uppgår till 5,5% vilket innebär att modellen har en låg förklaringsgrad. Förklaringsgraden innebär att variationen i de oberoende variablerna, till angiven procentandel, kan förklara variationen i den beroende variabeln, RM.

Tabell 5 Linjär regressionsanalys

RM	Koefficienter	Standardfel	T-värde	P-värde
lnCSR	-0,0190	0,0066	-2,89	0,004
Strl	-0,3721	0,3648	-1,02	0,308
SG	-0,0134	0,0234	-0,57	0,568
R_T	0,0247	0,03518	0,70	0,483
Antal observationer		403		
R^2		0,0644		
Justerad R^2		0,0550		

Linjär regressionsanalys med RM som beroende variabel. För definition av variabler se avsnitt 3.5.

4.3.1 Test för multikollinearitet

Tabell 6 presenterar resultatet för det VIF-test som utförts för att kontrollera variablerna för multikollinearitet. Ingen av variablerna ger ett VIF-värde över gränsvärdet på tio och det kan därav konstateras att variablerna inte lider av multikollinearitet.

Tabell 6 VIF-test

Variabler	VIF
CSR	1,99
Strl	2,71
SG	1,10
R_T	1,60

VIF-test för studiens oberoende variabler. För definition av variabler se avsnitt 3.5.

5 Diskussion och slutsatser

I detta kapitel sammanställs och diskuteras de slutsatser som studien lett fram till. Vidare diskuteras begränsningarna för studien och kapitlet avslutas med förslag till vidare forskning.

5.1 Samband mellan CSR och RM

Studiens syfte är att undersöka om det finns ett samband mellan CSR och RM hos publika svenska bolag. Syftet utformades med anledning av den ökade medvetenheten samt det ökade kravet på hållbarhetsredovisning och intresset för dess påverkan på den finansiella redovisningen. Genom att undersöka samt beräkna CSR och RM för 403 svenska bolag, baserat på data från 2018, kan studien bekräfta det negativa sambandet mellan CSR och RM. Frågeställningen som studien utgår från: *Har CSR-arbete en påverkan på förekomsten av resultatmanipulering?* besvaras då det negativa samband mellan CSR och RM, som tidigare studier har påvisat, här påvisas föreligga hos svenska publika bolag.

Resultatet i studien stämmer överens med studiens hypotes; *företag med mer CSR-arbete manipulerar sina resultat i mindre uträkning*. Regressionsanalysen, med RM som beroende variabel och CSR tillsammans med kontrollvariablerna som oberoende variabler, har en låg förklaringsgrad och det är endast en oberoende variabel som är statistiskt signifikant. Den oberoende variabel som är statistiskt signifikant är CSR som visar på ett negativt samband mellan CSR och RM. Sammanfattningsvis visar studien på att företag som arbetar mer med CSR även har mindre RM.

5.2 Studiens begränsningar

Både CSR och RM är väldigt komplexa variabler att mäta och det finns många olika sätt samt modeller för ändamålet. Vid användandet av alternativa metoder vid bedömningen av CSR respektive RM kan andra resultat uppnås. I denna studien har CSR mätts genom en nyckelordsanalys av hållbarhetsrapporter, alternativt årsredovisningar, som baserats på GRI-riktlinjerna. Andra samt fler mätmetoder kan ge en bättre bild av CSR-arbetet i företag. Gällande RM har studien avgränsats till att enbart se på periodiseringsbaserad manipulering och helt exkluderat manipulering genom kassaflödespåverkan. Ytterligare en begränsning är att Jones modifierade modell har använts som ensam modell för att mäta RM.

I studien har även valet gjorts, baserat på tidigare studier, att RM påverkas som beroende variabel av CSR som oberoende variabel. Möjligheten finns att sambandet kan vara det omvända där CSR är den beroende variabeln och där mer RM skulle innebära mindre CSR. Detta är en kausalitet som inte undersökts i studien.

5.3 Förslag på framtida forskning

Utifrån studiens begränsningar öppnas fler dörrar till vidare forskning och utökning. Vid förslag till framtida forskning kan mätningen av CSR utökas och diversifieras genom att innefatta fler parametrar för att bedöma företagens CSR-arbete. Det är då möjligt att innefatta till exempel hur företagens struktur kring hållbarhet ser ut samt om de har en hållbarhetschef eller hållbarhetsavdelning. Vidare kan även externa intressenters uppfattning om företagets CSR-engagemang studeras utifrån bilden som förmedlas i media samt hur mycket pengar företagen investerar i hållbarhet och CSR. Undersökningsmetoder för RM kan ändras och utvidgas genom att exempelvis även innefatta kassaflödespåverkande manipuleringar. Avslutningsvis kan andra kontrollvariabler väljas för att uppnå en högre förklaringsgrad för den empiriska modellen.

Källförteckning

Ansvarsfullt Företagande. (u.å.). CSR. Hämtad 2020-04-04, från <http://www.fair-business.se/csr-for-foretag.html>

Bartov, E., Givoly, D., & Hayn, C. (2002). The rewards to meeting or beating earnings expectations. *Journal of Accounting and Economics*, 33, 173–204. DOI:10.1016/S0165-4101(02)00045-9

Bartov, E., Gul, F.A., & Tsui, J.S., (2000). Discretionary-accruals models and audit qualifications. *Journal of Accounting and Economics*, 30, 421–452. DOI:10.1016/S0165-4101(01)00015-5.

Bassen, A., Busch, T. & Friede, G. (2015). ESG and financial performance: aggregated evidence from more than 2000 empirical studies. *Journal of Sustainable Finance & Investment*.

Carroll, A.B. (1991). The Pyramid of Corporate Social Responsibility: Toward the Moral Management of Organizational Stakeholders. *Business Horizons*, 34, 39-48 DOI:10.1016/0007-6813(91)90005-G

CSR Sweden. (u.å.). *Vad är CSR*. Hämtad 2020-04-04, från <https://www.csrsweden.se/vad-ar-csr>

Dechow, P., & Dichev, I. (2002). The Quality of Accruals and Earnings: The Role of Accrual Estimation Errors. *The Accounting Review*, 77, 35-59.

Dechow, P., Sloan, R. G., & Sweeney, A. P. (1995). Detecting Earnings Management. *The accounting review*, 70, 193-225.

European Commission. (u.å.). *Corporate Social Responsibility & Responsible Business Conduct*. Hämtad 2020-04-03, från https://ec.europa.eu/growth/industry/sustainability/corporate-social-responsibility_en

European Commission. (u.å.). *Non-financial reporting*. Hämtad 2020-04-03, från https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/company-reporting-and-auditing/company-reporting/non-financial-reporting_en

FAR Online. (2009). *IAS 1 Utformning av finansiella rapporter*. Hämtad 2020-05-08, från <https://www-faronline-se.ezproxy.ub.gu.se/dokument/i/ias0001/>

Gamerschlag, R., Möller, K., & Verbeeten, F. (2011). Determinants of voluntary CSR disclosure: Empirical evidence from Germany. *Review of Managerial Science*, 5, 233–262. DOI:10.1007/s11846-010-0052-3

Garriga, E., & Melé, D. (2004). Corporate Social Responsibility Theories: Mapping the Territory. *Journal of Business Ethics*, 53, 51–71. DOI:10.1023/B:BUSI.0000039399.90587.34

Gaver, J., Gaver, K., & Austin, J. (1995). Additional evidence on bonus plans and income management, *Journal of Accounting and Economics*, 19, 3-28. DOI:10.1016/0165-4101(94)00358-C

Graham, J.R., Harvey, C.R., & Rajgopal, S. (2005). The economic implications of corporate financial reporting. *Journal of Accounting and Economics*, 40, 3–73. DOI:10.1016/j.jacceco.2005.01.002

Gras-Gil, E., Palacios Manzano, M., & Hernández Fernández, J. (2016). Investigating the relationship between corporate social responsibility and earnings management: Evidence from Spain. *Business Research Quarterly*, 19, 289-299. DOI:http://dx.doi.org/10.1016/j.brq.2016.02.002

Guidry, F., Leone, A., & Rock, S. (1999). Earnings-based bonus plans and earnings management by business-unit managers. *Journal of Accounting and Economics*, 26, 113-142. DOI:10.1016/S0165-4101(98)00037-8

Gunny, K.A. (2010). The relation between earnings management using real activities manipulation and future performance: Evidence from meeting earnings benchmarks. *Contemporary Accounting Research*, 27, 855- 888. DOI:10.1111/j.1911-3846.2010.01029.x

Guthrie J, Farneti F (2008) GRI sustainability reporting by Australian public sector organizations. *Public Money Manag* 28(6):361–366

Hair, J., Black, W., Babin, B., & Anderson, R. (2014). *Multivariate data analysis* (Seventh edition, Pearson new international ed.). Harlow: Pearson Education Limited.

Healy, P. (1985). The effect of bonus schemes on accounting decisions, *Journal of Accounting and Economics*, 7, 85-107. DOI:10.1016/0165-4101(85)90029-1

Huefner, R. J., & Tschopp, D. (2015). Comparing the Evolution of CSR Reporting to that of Financial Reporting. *Journal of Business Ethics*, 127, 565-577. DOI:10.1007/s10551-014-2054-6

Idowu, S. O., & Towler, B. A. (2004). A comparative study of the contents of corporate social responsibility reports of UK companies. *Management of Environmental Quality*, 15, 420-437. DOI:10.1108/14777830410540153

Investopedia. (2020). *Corporate Social Responsibility (CSR)*. Hämtad 2020-04-08, från <https://www.investopedia.com/terms/c/corp-social-responsibility.asp>

Investopedia. (2019). *Earnings Management*. Hämtad 2020-04-07, från <https://www.investopedia.com/terms/e/earnings-management.asp>

Investopedia. (2020). *Triple Bottom Line (TBL)*. Hämtad 2020-04-09, från <https://www.investopedia.com/terms/t/triple-bottom-line.asp>

Jelinek, Kate. (2007). The effect of leverage increases on earnings management. *Journal of Business and Economic Studies*, 13, 24-46.

Jones, J.J., (1991). Earnings management during import relief investigations. *Journal of accounting research*, 29, 193–228. DOI:10.2307/2491047.

Kasznik, R. (1999). On the Association between Voluntary Disclosure and Earnings Management. *Journal of Accounting Research*, 37, 57-81. DOI:10.2307/2491396

Kim, Y., Park, M.S., & Wier, B. (2012). Is earnings quality associated with corporate social responsibility? *The Accounting Review*, 87, 761-796.

Kothari, S. P., Leone, A. J., & Wasley, C. E. (2005). Performance matched discretionary accrual measures. *Journal of Accounting and Economics*, 39, 163–197. DOI:10.1016/j.jacceco.2004.11.002

KPMG. (u.å.). *GRI - riktlinjer för hållbarhetsredovisning*. Hämtas 2020-04-13, från <https://home.kpmg/se/sv/home/tjanster/hallbart-foretagande/rapportera/gri.html>

KPMG. (2017). *The Road Ahead: The KPMG survey of Corporate Responsibility Reporting 2017*. Hämtad 2020-05-17, från <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/xx/pdf/2017/10/kpmgsurvey-of-corporate-responsibility-reporting-2017.pdf>

Lev, B. (2003). Corporate Earnings: Facts and Fiction. *Journal of Economic Perspectives*, 17, 24-27. DOI:10.1257/089533003765888412

Martínez-Ferrero, J., Banerjee, S., & García-Sánchez, I. (2016). Corporate Social Responsibility as a Strategic Shield Against Costs of Earnings Management Practices. *Journal of Business Ethics*, 133, 305-324. DOI:10.1007/s10551-014-2399-x

Marton, J., Lundqvist, P. & Pettersson, A.K. *IFRS i teori & praktik*. (2018) Stockholm: Sanoma Utbildning AB.

Matuszaka1, L. & Róžańska, E. (2017). An examination of the relationship between CSR disclosure and financial performance: The case of Polish banks. *Accounting and Management Information Systems* Vol. 16, No. 4, pp. 522-533, 2017 DOI: <http://dx.doi.org/10.24818/jamis.2017.04005>

Orlitzky, M., Schmidt, F. L. & Rynes, S. L. (2003). Corporate social and financial performance: A meta-analysis, *Organization Studies*, 24, 403–441. DOI:10.1177/0170840603024003910

Prior, D., Surroca, J., & Tribó, J. A. (2008). Are socially responsible managers really ethical? Exploring the relationship between earnings management and corporate social responsibility. *Corporate Governance: An International Review*, 16, 160-177. DOI:10.1111/j.1467-8683.2008.00678.x

PwC. (2016). *Lagstadgad hållbarhetsrapport från 2017*. Hämtad 2020-04-07, från <https://www.pwc.se/sv/publikationer/finansiell-rapportering/lagstadgad-hallbarhetsrapport-fran-2017.html>

Roychowdhury, S. (2006). Earnings management through real activities manipulation, *Journal of Accounting and Economics*, 42, 335-370. DOI:10.1016/j.jacceco.2006.01.002